

GODA RÅD VID HANTERING AV DUSCHVÄGGAR I GLAS

GLAS SOM BYGGNADSMATERIAL

Idag används glas inte enbart i fönster och fasader utan också som inredning i byggnader. Ofta tänker man att det bildas farliga skärivor om glas går sönder, men det stämmer bara om man använder fel slags glas på fel plats. Förutom enkelt floatglas (traditionellt fönsterglas) finns förädlade produkter som belagt glas, härdat glas, värmeförstärkt glas, laminerat glas och isolerrutor.

BYGGNORMER FÖR DUSCHGLAS

Glas i duschvägg/-dörr ska enligt Boverkets Byggregler (BBR) skyddas mot skärskador och ha stabilitet enligt SS-EN 14428. Därför skall glas till duschutrymmen vara härdat alternativt laminerat. Det som vi använder till våra duschväggar kallas termiskt härdat säkerhetsglas. Glaset får sin styrka genom att det värms upp till cirka 650°C eller mer, beroende på glasets tjocklek, så att det blir mjukt och spänningsfritt. Därefter kyls det ned så snabbt att det uppstår tryckspänningar i glasets ytskikt och dragspänningar i mitten.

VI REKOMMENDERAR ALLTID SKYDDSGLASÖGON OCH HANDSKAR VID MONTERING

Även om glasbitarna är relativt trubbiga, jämför med ett icke-härdat glas som blir till vassa skärivor när det går sönder, så kan man riskera att skada sig ytligt om man inte vidtagit normala säkerhetsåtgärder. Det innebär till exempel att vi alltid rekommenderar montörer att använda skyddsglasögon och handskar och helst även ha långärmad tröja och långbyxor.

ANVÄND MJUKT UNDERLAG

Ställ alltid ned glaset försiktigt på ett mjukt underlag. Det är särskilt viktigt att vara noggrann i ett badrum som oftast har hårt klinker och kakel på både golv och väggar. Särskilt med tanke på att glas är ett relativt tungt material med densiteten 2,5 g/cm³. Detta innebär att en 8 mm glasskiva väger 20 kg per m². Därför är det förstås en utmaning att hantera dem med största försiktighet. Glaset får aldrig skjutas i sidled eller vältras över på hörnen vid förflyttning.

BEHÅLL HÖRNSKYDDEN PÅ

Det är smidigt att låta hörnskydden som medföljer emballaget sitta på så länge som möjligt, alternativt använda en matta, träcklossar eller motsvarande mjukt underlag. Om duschmodellen är försedd med tätningslister, sätt då på dem innan duschglaset lyfts på plats och fixeras i utrymmet.

HÄRDAT SÄKERHETSGLAS ÄR SÄKRARE

Spänningarna från härdningsprocessen gör att härdat glas tål belastningar betydligt bättre än vanligt glas. Man brukar säga att härdat glas är åtminstone 5 gånger starkare än vanligt fönsterglas. Samtidigt innebär inte begreppet "säkerhetsglas" att det är okrossbart. Eftersom glaset är i form av en stor skiva som åkt in i en ugn blir resultatet likt kakor som gräddats skörare i kanterna än i mitten. Du kan i princip stå och hoppa på ett duschglas som ligger mellan två bockar så att det bågner, men inte brister. Samtidigt kan det på bara en bråkdel sekund förvandlas till småbitar om du tar fram en hammare och slår på kanten.

GLASETS SVAGASTE PUNKT: KANTERNA OCH HÖRNET

Alla våra duschglas är beställda med slipade kanter och s.k. stötta hörn för att öka kanternas styrka och glasets totala hållfasthet. Skulle oturen vara framme vid montering och man råkar slå i ett hörn ner i ett hårt klinkergolv kan det upplevas som att glaset närapå "sprängs" i händerna på dig. Vid brott brister ett härdat glas i ett stort antal små bitar (granuler), vars kanter vanligtvis är trubbiga, s.k. säkert brott. Våra glas kontrolleras regelbundet genom att man efter härdningen tar stickprov och slår sönder glaset för att räkna och mäta att

OM OTUREN SKULLE VARA FRAMME

När duschglaset väl sitter på plats är det ytterst sällsynt att de senare granulerar, såvida inte en minimal spricka eller liknande har uppkommit i någon kant, till exempel till följd av att man råkat köra mot dammsugaren eller något annat hårt föremål vid upprepade tillfällen, alternativt att det funnits en skada från monteringen som man översett. Om glaset fått en urflisning i kanten måste det som regel kasseras på grund av sprickrisken. Skulle skadan vara framme erbjuder vi såklart ett rabatterat pris på ersättningsglas.

REPOR ELLER ANDRA SKADOR

Uppkomsten av repor i glas kan hänföras till antingen tillverkningsfel i produkten eller tillkommit efter det att kunden mottagit produkten, tillförd skada. När det gäller tillverkningsfel i glasprodukter och vad som då gäller hänvisas till "Riktlinjer för kvalitetsbedömning och reklamationshantering", Svensk Planglasförening, juni 2011.

På byggplatsen, ibland i samband med slutrengöring, kan det råka bli repor. Dessa kan inte betraktas som fel i glasprodukten utan är en tillförd skada, vilket innebär att glastillverkaren inte kan hållas ansvarig för

den uppkomna skadan. Tänk på att den som ansvarar för rengöringen har rätt kunskap och till förmålet anpassade rengöringsmedel utan slipmedel eller andra starka medel, som kan innehålla t ex fluorväte- eller fosforsyror eftersom dessa verkar korrosivt på glas.

Tack för att du ser till att alla hantverkare/byggnadsarbetare på din arbetsplats är informerade och medvetna om risken för skador på glas och ser till att alla följer rekommenderad hantering!